

همه چیز درباره فوتبال

اعظم شاکری

چرا فوتبال این قدر جذاب است؟

بی شک، فوتبال جذاب ترین و پرهیجان ترین ورزش دنیاست: ورزشی که تمام اقشار سنی را در هر پست و مقامی که باشند به سوی خود می کشد. ورزش کاران صدها رشته ورزشی در رقابت های المپیک شرکت می کنند؛ اما هیچ کدام به اندازه ورزش توپ و چمن و مستطیل سبز طرفدار ندارند. هر ساله با آغاز لیگ های حرفه ای در سراسر جهان، میلیون ها نفر رقابت ها را پی گیری می کنند که در این میان، لیگ های اروپایی و جام باشگاه ها، علاقه مندان ویژه ای را به خود اختصاص می دهد که دلیل آن را باید در تجمع ستاره های فوتبال در تیم های اروپایی و حساس تربودن بازی ها دانست.

اگر نگاهی به مسابقاتی مانند رویارویی میلان - اینتر، منچستر یونایتد - آرسنال، رئال مادرید - بارسلونا و یونتوس - رم، بیندازید، می بینید که این تیم ها با ستاره هایشان، نفس گیر ترین رقابت ها را رقم می زنند و بارها دیده اید که رودرویی تیم های انگلیسی با ایتالیایی یا اسپانیایی، چه در سراها و اتفاقات عجیب و غریبی را رقم زده است. اما پرسش بزرگی که این جا مطرح می شود آن است که:

چرا فوتبال این قدر جذاب است؟

پرسشی که شاید هیچ یک از ما تا به حال، به طور جدی به آن فکر نکرده باشیم این است: دلیل های جذابیت فوتبال! خوب است چند عامل را که در یک نظر سنجی از میان علاقه مندان فوتبال در سایت «اسپورت نیوز» آمده بررسی می کنیم.

۱. غیرقابل پیش بینی بودن نتایج مسابقات:

بیش تر پرسش شوندگان، غیر قابل پیش بینی بودن مسابقه ها را دلیل اصلی جذابیت فوتبال دانستند. این مسئله از آن جهت مورد توجه علاقه مندان است که گاه در واپسین لحظه های وقت تلف شده بازی، گلی به ثمر می رسد و تمام محاسبه های تیم و هوادارانش را به هم می ریزد.

۲. تعصبات ملی:

در همه جای دنیا، مردم با عرق ملی و حس میهن پرستی زندگی می کنند اما فوتبال روی این مسئله چه تأثیری دارد؟

در ورزش های انفرادی (کشتی، شنا، جودو و...) نام ورزش کار، به تنهایی مورد توجه قرار گرفته و مطرح می شود و ملیت او همیشه در پس زمینه است (مانند شوماخر به عنوان قهرمان اتومبیل رانی)؛ در حالی که در فوتبال، نام تیم ملی آن کشور همواره حرف اول را می زند و همین عرق ملی و تعصبات وطنی باعث می شود تا درصد تماشاگران مسابقه های فوتبال در تورنمنت های جهانی، افزایش قابل توجهی داشته باشد.

۳. تفکیک های فردی:

هیچ ورزشی به اندازه فوتبال از مهارت های فردی و حرکت های ظریف پا به توپ برخوردار نیست. در ورزش هایی نظیر بسکتبال، والیبال یا تنیس، هیچ گاه نمی توانید ظرافت حرکت هایی را که مثلاً مارادونا یا پله با توپ انجام می دهند، ببینید.

۴. هزینه کم

در مقایسه با ورزش هایی نظیر اسکی، تنیس، گلف و... فوتبال نیاز به فضای خاصی ندارد و

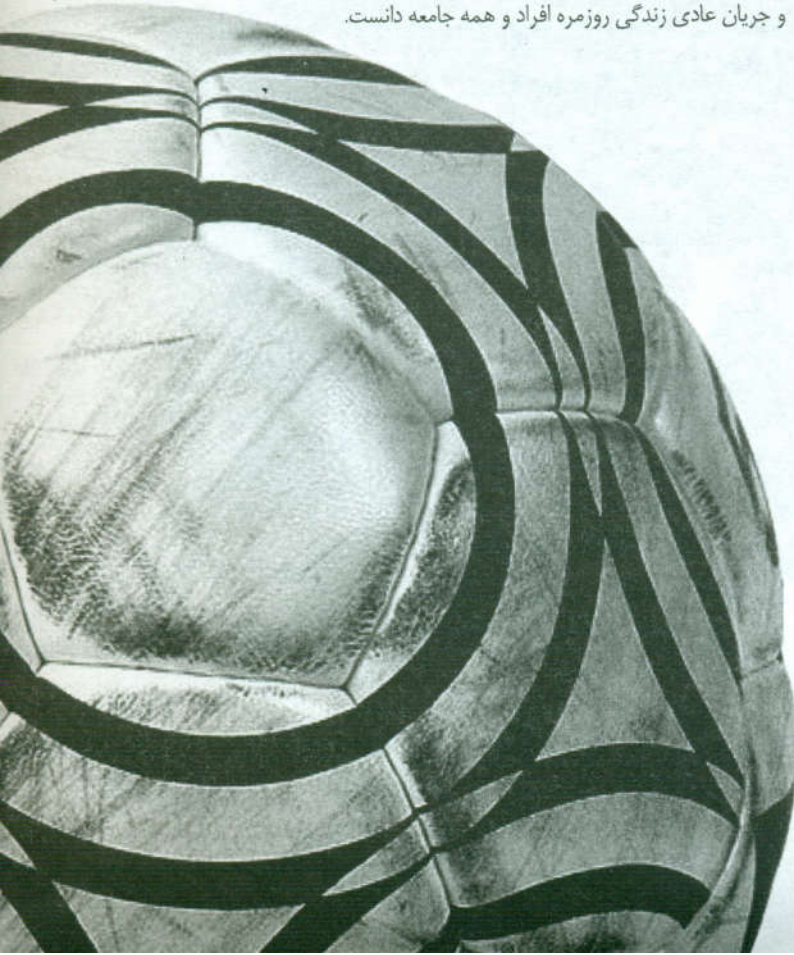
هرجا که زمین هموار و خشک و یک توپ وجود داشته باشد، می توان فوتبال بازی کرد. در مجموع برای علاقه مندان به آموزش، فوتبال بسیار کم هزینه است.

۵. مبارزه مدرن:

فوتبال را باید نوعی جنگ اصول گرایانه در قالب تمدن امروزی دانست. نوعی تسویه حساب های ملی - میهنی که در آن دو تیم بدون درگیری فیزیکی مستقیم و خصمانه و با بهره گیری از تدابیر تاکتیکی به مبارزه با یکدیگر می پردازند (مانند جام جهانی ۱۹۸۶ مسابقه آرژانتین و انگلستان که به نوعی، تسویه حساب این دو کشور در برابر جنگ چهار سال گذشته آن ها بود و در آن، مارادونا با گلی که با دست وارد دروازه انگلستان کرد، لقب ژنرال ملی را از آن خود کرد.)

۶. فوتبال: یک پدیده تأثیرگذار اجتماعی

در جامعه کنونی، فوتبال به یک پدیده تأثیرگذار اجتماعی تبدیل شده و در بدترین شرایط زندگی ممکن است فرد با پیروزی تیم محبوبش، حالت متفاوت پیدا کند و بالعکس. ضمن این که پیروزی تیم ملی یک کشور، در شرایطی که آن کشور از نظر اقتصادی یا سیاسی با بحران روبه روست، می تواند تأثیر شگرفی در اوضاع حاکم داشته باشد. بنابراین می توان فوتبال را یکی از تأثیرگذارترین پدیده های روز در دنیا بر روند طبیعی و جریان عادی زندگی روزمره افراد و همه جامعه دانست.

فوتبال ما و اسطوره‌های پوشالی

اگر قرار شود ورزش، اشاعه‌دهنده ضدفرهنگ‌ها و ضداخلاق‌ها باشد، با همه ویژگی‌ها و ضرورت‌هایی که برای آن قائلیم، همان بهتر که این مهم، تا وقتی که در بستر فرهنگ قرار نگیرد، معوق بماند و گرد آن نگردیم.

بارها این پرسش، در ذهنمان رقم خورده که معاونت‌های فرهنگی باشگاه‌ها چه کرده‌اند، چه می‌کنند و چه برنامه‌هایی را برای آینده در نظر گرفته‌اند؟

وقتی می‌بینیم، کاری که بتوان به آن، کار گفت، در مسئله اشاعه و آموزش فرهنگ در ورزش و تقویت جنبه فرهنگی مسابقات، رخ نداده است، جز افسوس خوردن و نگران آینده ورزش این مرز و بوم بودن، چه واکنشی می‌توانیم داشته باشیم؟

این دردناک است که بی‌فرهنگی، حتی به اسطوره‌های ورزشی کشور سرایت کرده باشد. اسطوره‌های فوتبال و ورزش ما انگشت‌شمارند که به نوعی، الگو و مدل جوانان کشور هم هستند.

هنگامی که این افراد، حرمت یک‌دیگر را نگه نمی‌دارند و کدورت‌های پنهانی خود را آشکار می‌سازند تا مطبوعات زرد ورزشی هم صدای آن را مثل تشنه از بام افتاده، منعکس کنند چه انتظاری می‌توان از ورزشکاران معمولی و ورزش شهرستان‌ها داشت؟!

اگر واقع‌گرا باشیم، در خواهیم یافت که این‌گونه برخوردها برای فوتبال ما زیان‌آور است و به همبستگی ملی ما لطمه می‌زند. راستی، کیست به آنان بگوید که دوستان عزیز و اهالی ورزش این کشور! شما تنها به خودتان تعلق ندارید؛ شما بخشی از یک کشور و متعلق به تاریخ ورزش آن هستید و با آینده آن پیوندی ناگسستنی دارید.

پس بیایید حرمت‌ها و حریم‌ها را ارج نهید.

صد سال فوتبال در ایران

یادداشتی درباره تاریخ فوتبال ایران

ورزش و بازی‌های نوین مانند فوتبال که به بازی‌های اروپایی معروف بود، در حدود سال‌های (۱۲۸۰ - ۱۳۰۰) توسط انگلیسی‌های مقیم تهران در ایران رواج یافت.

اصطلاح کلمه فوتبال را دانشجویان اعزامی به کشورهای اروپایی، وارد زبان فارسی کردند. در سال ۱۹۰۷ (۱۲۸۶ هجری شمسی)، وزیر مختار انگلستان در ایران به منظور ایجاد حس رقابت بین بازیکنان و جنبه رسمی دادن به بازی‌ها، یک کاپ (جام) برای فوتبال تهیه کرد و نخستین دوره رسمی مسابقه فوتبال، در همان سال انجام شد. نکته جالب توجه این بود که در بازی‌های تیم‌های انگلیسی، هیچ ایرانی شرکت نداشت.

کریم زندی، نخستین ایرانی بود که در سال‌های ۱۲۸۷ تا ۱۲۹۵، در آن تیم‌ها بازی کرد. طی سال‌های ۱۲۹۹ ه. ش، فوتبال به صورت پراکنده و کاملاً ابتدایی، در زمین‌های حاشیه تهران، بازی می‌شد.

در سال ۱۳۰۰، انجمن ترقی و ترویج فوتبال در تهران تاسیس شد و برگزاری مسابقات فوتبال را بر عهده گرفت و نخستین بار، مدرسه آمریکایی (البرز فعلی) آموزش فوتبال را به دانش‌آموزان

آغاز کرد.

در سال ۱۳۰۸، نخستین مسابقه خارجی فوتبال ایران با تیم بادکوبه (شوروی) در تهران برگزار شد که در آن، تیم ایرانی، شکست را پذیرا شد.

سال ۱۳۱۲ را به حق می‌توان سال پیش‌رفت تشکیلات ورزشی در مدارس و فوتبال ایران دانست.

در سال ۱۳۱۳ «انجمن ملی تربیت بدنی و پیشاهنگی» تشکیل شد تا متصدی اداره امور تربیت بدنی و ورزش در خارج از مدارس باشد.

شمار تیم‌ها در سال ۱۳۱۵، ۳۶۷ تیم در ۲۹ استان و شهرستان بود که در مقایسه با سال ۱۳۱۴ که تنها ۱۵۲ تیم وجود داشت، قابل توجه بود.

در سال ۱۳۱۶، حسین صدیقیانی پس از بازگشت از اروپا به ایران، مسئول آموزش و گسترش فوتبال شد. از کارهای صدیقیانی، تشکیل تیم ملی و اعزام آن به افغانستان بود.

سال ۱۳۱۸ را می‌توان نقطه عطفی به‌ویژه در فوتبال ایران دانست. ورزشگاه امجدیه (شیروودی فعلی) در این سال تکمیل شد و به شکل امروزی درآمد.

در ۱۲ اسفند سال ۱۳۲۵ نخستین فدراسیون فوتبال در ایران تشکیل و در سال بعد، یعنی در ۳۰ دی‌ماه ۱۳۲۶ عضویت این فدراسیون در فیفا پذیرفته شد.

کاش در فوتبال هم روز زمین پاک داشتیم

در تقویم‌ها، دوم اردیبهشت ماه هر سال با نام روز زمین پاک نام‌گذاری شده است، یک نام‌گذاری نمادین برای انسان‌ها تا به یاد آورند زمینی که روی آن زندگی می‌کنند، از چه ارزشی برخوردار است و چه خطراتی آن را تهدید می‌کند.

در این روز، گروه‌های طرفدار محیط زیست به تکاپو می‌افتند؛ برخی به کوه‌ها می‌روند و با جمع‌آوری زباله‌ها و تلنبار کردن آن‌ها، زشتی عمل را به یاد فراموش کاران می‌آورند و بعضی دیگر.... آری! روز جهانی زمین پاک، با آن‌که تنها یک روز از سال را به خود اختصاص می‌دهد، ولی مجالی است برای پاک بودن و پاک کردن محیط زندگی.

کاش می‌شد در دنیای فوتبال هم، روز زمین پاک داشتیم؛ در زمین فوتبال، گاهی اتفاقی می‌افتد که محیط پر از طراوت و شادابی فوتبال را تهدید می‌کند. زشتی‌های زمین فوتبال، کم نیست.

الفاظی که مثل نقل و نبات، میان بازیکنان رد و بدل می‌شود و گاهی هم لب‌خوانی در نماهای نزدیک تلویزیون، ما را شرم‌زده می‌کند. تماشاگرانی که در نماهای دور، حتی حریم‌های خانوادگی را می‌شکنند و بازیکن را به جرم رقیب بودن، مورد شدیدترین توهین‌ها قرار می‌دهند، شایعه‌هایی که هر از چند گاهی شنیده می‌شود و البته همه تکذیب می‌کنند و...

زشتی‌ها در زمین فوتبال کم نیست. نمی‌خواهیم بگوییم که این زشتی‌ها، زباله‌های زمین فوتبال هستند؛ ولی دور ریختن این اخلاق نکوهیده، فوتبال را به داشتن زمین‌های پاک، امیدوار می‌کند. فیفا، سال‌هاست که با شعار Fair play یا همان فوتبال جوان‌مردانه، می‌خواهد به این هدف، یعنی رسیدن به زمین پاک برسد.

لیگ برتر، با همه زیبایی‌ها و زشتی‌هایش به پایان رسید؛ ولی ای کاش اعضای تیم‌های حاضر در رقابت‌های لیگ برتر، از این به بعد، هر روز از زندگی ورزشی خود را روز زمین پاک بنامند و تماشاگران، در زمین مسابقه، اصول اخلاقی را رعایت کنند. کاش خبری از شایعه‌ها و اهانت‌ها نباشد و...!

کاش فوتبال ما بتواند هر چه زشتی است از زمین مسابقات دور بریزد و هر روز فوتبال ما، یک روز پاک را پشت سر بگذارد!